

اخبار

«توتالیتاریسم فرهنگی» چاپ دومی شد

توتالیتریسم در فرهنگ دنبال چیست؟

نشر کویر دومین چاپ کتاب «توتالیتاریسم فرهنگی: از فاشیسم تا پوپولیسم در فرهنگ و هنر» نوشته نظام بهرامی کمیل را با شمارگان ۵۰۰ نسخه، ۲۴۴ صفحه و بهای ۵۵ هزار تومان منتشر کرد. چاپ نخست این کتاب تابستان امسال با شمارگان ۵۰۰ نسخه و بهای ۵۳ هزار تومان منتشر شده بود.

درباره پوپولیسم و به‌ویژه فاشیسم کتاب‌های زیادی ترجمه شده است؛ اما کتابی که به موضوع سیاست‌های فرهنگی و هنری حکومت‌های توتالیتَر در قرن بیستم بپردازد کم‌یاب‌تر است. کتاب توتالیتاریسم فرهنگی دارای یک پیش‌گفتار و سه گفتار است.

در پیشگفتار؛ تفاوت استبداد سنتی با دیکتاتوری‌های مدرن یا همان حکومت‌های تمامیت‌خواه (توتالیتَر) روشن می‌شود. در این پیشگفتار نویسنده نشان می‌دهد بین استبداد شرقی با دیکتاتوری غربی تفاوت‌هایی وجود داشته است و توتالیتاریسم قرن بیستمی با هر دو آنها متفاوت است.

در گفتار اول ابعاد نظری، فلسفی، سیاسی و به‌ویژه فرهنگی فاشیسم، تجزیه و تحلیل می‌شود و موضوعاتی مانند سینما، معماری، ورزش، آموزش و پرورش و خانواده در دوران فاشیست‌ها بررسی می‌شود. از آنجا که فاشیسم در معنای کلی آن مدنظر بوده است؛ در این بخش به سیاست‌های فرهنگی نازیسم در آلمان، بولشویسم در شوروی و انقلاب فرهنگی مائو در چین هم اشاره شده است. در بخشی از این گفتار می‌خوانیم: «هرچند حکومت‌های توتالیتَر با دموکراسی، پارلمان و رای مردم رابطه خوبی ندارند، اما به شدت تمایل دارند که نشان دهند نظامی مردمی هستند و به همین دلیل مشتاق کشاندن مردم بر سر صندوق‌های رای و به‌ویژه نمایش حضور خیابانی آنها هستند. حکومت‌های استبدادی سنتی نقش چندانی برای مردم قائل نبودند و مشروعیت خود را به آنان ارجاع نمی‌دادند؛ درحالی که حکومت‌های توتالیتَر معاصر مانند فاشیسم و استالینیسم در ظاهر هم که شده ادعای مشروعیت مردمی دارند.»

در گفتار دوم خواننده با مبحث پوپولیسم و ابعاد سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آن آشنا می‌شود. نویسنده در تمایز پوپولیست از دموکرات می‌نویسد: «تفاوت بسیار مهم دموکراسی با پوپولیسم و فاشیسم این است که در دموکراسی هدف جلوگیری از تمرکز قدرت در دست یک فرد یا حزب و حتی اکثریت است؛ درحالیکه پوپولیسم نگران تمرکز قدرت نیست. رهبران پوپولیست تمایل به انحلال مجلس، شوراهای تصمیم‌گیری، نهادهای قانونی، تضعیف استقلال قوه قضاییه دارند؛ یک رهبر پوپولیست آمادگی کاملی دارد تا همزمان چند وزارتخانه را بطور مستقیم اداره کند. درحالی که دموکرات‌ها به تفکیک قوا و پراکندگی قدرت اعتقاد دارند.

آزادی و احترام به حقوق اقلیت‌ها خط قرمز دموکرات‌هاست و اگر اکثریت بخواهند این خطوط را بشکنند یک دموکرات واقعی با آنها همراه نمی‌شود. خط قرمز پوپولیست‌ها خواست اکثریت هر چه که باشد، پوپولیست‌ها حتی اگر باور داشته باشند نظر اکثریت نادرست است؛ هیچگاه با آن مخالفت نمی‌کنند؛ درحالی که دموکرات‌ها از اینکه به نقد رای و نظر اکثریت بپردازند واهمه ندارند…»

در گفتار سوم از تجربیاتی که حکومت‌های توتالیتَری و پوپولیستی برای ما به ارث گذاشته‌اند، صحبت شده است. نویسنده در پاسخ به این پرسش که چرا باید فاشیسم و پوپولیسم را دقیق‌تر شناخت؟ پاسخ می‌دهد: امروزه خطر فاشیسم و پوپولیسم به قوت دوران اوج این باقیست. در آمریکای لاتین پوپولیست‌های چپ‌گرا مانند «هوگو چاوز»، «نیکلاس مادرو» و «وو مورالز»؛ در ترکیه پوپولیسم مذهبی به رهبری «جب طیب اردوغان»؛ در آمریکا پوپولیست راست‌گرای همچون «دونالد ترامپ»؛ در اروپا از پوپولیست‌های ایتالیایی و فرانسوی تا گروه‌های نژادپرست فاشیست و راست‌های افراطی را تجربه کرده‌ایم. تهدید پوپولیسم و فاشیسم را باید جدی گرفت و آن را برای همگان شفاف کرد.

کتاب با این جملات تمام می‌شود: «وطن‌پرستی بود که در جنگ اول جهانی شجاعانه جنگید و مجروح شیمیایی شد. مخالف مشروب‌خواری و زنجارگی بود و به هنر به خصوص نقاشی و موسیقی کلاسیک علاقه داشت. با زنان، کودکان، سالخوردگان و حیوانات رفتاری بسیار مهربانانه داشت. ساده زیست بود و هیچگاه ثروت‌اندوزی نکرد. او در کتاب معروفش بیش از ۶۰ بار نام خدا را برده و ادعا کرده که خودش شکوه و عظمت را به مردم و کشور آلمان بازگرداند؛ اما هیتلر میلیون‌ها نفر را به کام مرگ فرستاد.»

رفع توقیف یکی از محموله‌های کاغذ

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از رفع توقیف محموله کاغذهای واردشده از سوی یکی از واردکنندگان کاغذ و توزیع آن بعد از انتقال به انبار خبر داد.

یاسر احمدوند به این خبر گفت: با پیگیری‌های انجام‌شده و همکاری نهادها و دستگاه‌ها، موفق شدیم کاغذهایی را که از سوی واردکننده و شرکای او توقیف شده بود تحویل بگیریم و به انبار معاونت امور فرهنگی منتقل کنیم.

او ادامه داد: به زودی سازوکار توزیی و نحوه توزیع کاغذ نشر در میان ناشران اعلام خواهد شد.

بر اساس این گزارش، یکی از واردکنندگان کاغذ اقدام به دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کاغذ کرده بود و پس از ورود محموله کاغذ که نزدیک به ۲۲۰۰ تن بود از تحویل آن به معاونت امور فرهنگی سر باز می‌زد.

رییس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران از انتشار چهار آلبوم موسیقی تا پایان فصل پاییز در معاونت هنری این سازمان خبر داد.

به گزارش امتیاز، حجت‌الاسلام میثم

امرودی رییس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در حاشیه رونمایی از پوئتم‌سمفونی «اروند» گفت: سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران تا پایان فصل پاییز چهار آلبوم شامل پوئتم سمفونی «عشق پیروز است»، آلبوم «پناه»، آلبوم «تهران جان» و آلبوم «باید ستاره شد» را تولید و رونمایی می‌کند.

حجت‌الاسلام امرودی اضافه کرد: آلبوم «عشق پیروز است» که توسط معاونت هنری سازمان فرهنگی هنری تولید می‌شود، مروری بر همراهی، همدلی و عزم ملی در مواجهه با پاندمی کرونا و همدردی با خانواده جان‌باختگان کروناست. همچنین آلبوم «پناه» که با همکاری فرهنگ‌سرای خانواده و با موضوع سبک زندگی اسلامی ایرانی تولید می‌شود، نقش خانواده را مورد توجه قرار می‌دهد.

وی ادامه داد: آلبوم «تهران جان» دیگر اثری است که با همکاری مدیریت فرهنگی هنری منطقه ۲۲ تولید می‌شود و به موضوع جایگاه تهران و نقش آن در جامعه شیعی امروز و آیین‌های برجسته‌ای

روزنامه‌صبح ایران

امتیاز

رییس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در حاشیه رونمایی از پوئتم‌سمفونی «اروند» خبر داد:

رونمایی از ۴ سمفونی و آلبوم موسیقی تا پایان فصل پاییز

که در این شهر برگزار می‌شود و زیبایی‌های طبیعی تهران می‌پردازد. آلبوم «باید ستاره شد» نیز با مضامین عارفانه و عاشقانه با همکاری مدیریت فرهنگی هنری منطقه ۴ تولید می‌شود و سعی دارد الگویی استاندارد از موسیقی پاپ برای جوانان ارائه کند.

حجت‌الاسلام امرودی با اشاره به سیاست سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در حمایت

یک اتفاق برجسته

ایران صاحب «آرشیو ملی هنر» شد

در جهت جمع‌آوری آثار هنری بیشتر است.

کمالی سروسنانی در خصوص طبقه‌بندی مخاطبان و چگونگی استقبال آن‌ها از این آرشیو دیجیتال بیان کرد: آرشیو ملی دیجیتال

با این حجم گسترده‌ای که از هنر را پوشش می‌دهد، مخاطب همگانی دارد؛ کمتر کسی است که دغدغه ادبیات، معماری، سینما و هنرهای مختلف را نداشته باشد؛ پس مخاطب عام است. اگرچه برای متخصصان و پژوهشگران این عرصه کاربرد علمی‌تری دارد. برای مثال، در سینما از سال ۱۳۰۹ با ساخت فیلم «آبی و رابی» تاکنون حدوداً چهارهزار فیلم توسط سینماگران ایرانی ساخته شده است. «آرشیو دیجیتال هنر ایران» تا به امروز و در گام اول، موفق به جمع‌آوری ۳۲۰۰ نسخه از این فیلم‌ها شده است. در آرشیو این فیلم‌ها، کلیه اطلاعاتی که مخاطب لازم است درباره فیلم بداند، مثل مشخصات کارگردان، فیلم‌نامه، بازیگر، آهنگساز، دکوپاژ، لوکیشن، طراحی لباس و کلیه عوامل گنجانده شده است. همین اتفاق درباره موسیقی شکل گرفته و در آرشیو ۶۰ هزار فایل موسیقی فهرست و ذخیره شده است. همچنین نزدیک به ۱۲ هزار عنوان کتاب الکترونیکی درباره این هفت هنر (پیش‌بینی می‌شود بیش از صدهاز نسخه جمع‌آوری شود)، ۲۰ هزار فایل از آثار هنرمندان تئاتر، نمونه‌هایی از تیزرهای اجراشده، مکتب‌های خوش‌نویسی از اولین دوره‌ها تا به امروز، آثاری از قرآن‌نگاران، نقاشان، مجسمه‌سازان و فایل‌هایی از فیلم‌های مستند در دسترس علاقه‌مندان و مخاطبان عام و خاص قرار می‌گیرد.

او افزود: اگرچه این آرشیو فعلاً در ساختمان مرکز اسناد استان فارس شکل گرفته، اما امید می‌رود با تأمین اعتبار بتوان زمین مناسبی تهیه کرد و ساختمانی مجزا برای «آرشیو ملی هنر ایران» ساخت. در طرح اصلی که سال ۹۴ ارائه شد، این آرشیو در ساختمانی هفت‌طبقه طراحی شده بود. طبق این طرح، بناست تا هر طبقه به مساحت هزار متر، به یک هنر اختصاص یابد و به‌صورت دیجیتالی و بعضاً فیزیکی به نمایش گذاشته شود. همچنین در کنار این هفت طبقه، سالن آمایش فیلم، تئاتر، موسیقی و گالری و نمایشگاه آثار هنری (تابلو نقاشی، نسخ خطی، صنایع دستی)، اتاق گفت‌وگو و اتاق پژوهش تعبیه خواهد شد. این موزه شورایی به نام «شورای عالی آرشیو ملی هنر ایران» خواهد داشت که اعضای آن از میان هنرمندان برجسته هنرهای هفت‌گانه ایران و دیگر شخصیت‌های حقیقی و حقوقی برگزیده می‌شوند. همکاران این آرشیو در این پروسه، به جمع‌آوری، طبقه‌بندی و فهرست‌نگاری کلیه آثار هفت هنر می‌پردازند. طراحی نرم‌افزار و اپلیکیشن ویژه آرشیو به زبان‌های فارسی و انگلیسی نیز بخشی از این روند است. ضبط و تدوین تاریخ شفاهی هنر ایران در گفت‌وگو با هنرمندان و منتقدان از دیگر اقداماتی این مجموعه است. همچنین تلاش می‌شود با تمام هنرمندان در تمامی حوزه‌ها گفت‌وگویی ضبط و نگهداری شود. تدوین دانش‌نامه، مقاله‌شناسی، کتاب‌شناسی هنر ایران و تأسیس کتابخانه تخصصی نیز از دیگر اقداماتی است که در این آرشیو بر انجام آن اهتمام ورزیده خواهد

راز «جیغ» چیست؟

بود.»

موری می گوید: «امروزه عموم مردم اطلاعات زیادی درباره پدیده‌های زیستی دارند، اما می‌توانیم تصور کنیم که در آن زمان «مونک» احتمالاً هرگز چنین ابرهایی را ندیده بود. به‌عنوان یک هنرمند، شکی نیست که چنین پدیده‌ای تأثیر عمیقی روی او گذاشت. ما می‌دانیم که در دمای بسیار پایین اتفاق می‌افتد، آسمان به رنگ قرمز درمی‌آید و ابرها شکل ترسناکی به خود می‌گیرند.

«ابر رنگین‌تاب» یا «ابر استروفسری قطبی» ابری در زمستان است که در ارتفاع ۱۵ تا ۲۵ هزار متر وجود دارد. این ابر در گرگ‌ومیش شهری وقتی خورشید میان یک تا شش درجه زیر افق است، به بهترین صورت دیده می‌شود. این ابر در ایجاد سوراخ لایه اوزون نقش دارد و لایه اوزون را تخریب می‌کند.

این محقق همچنین گفته است: «این اتفاق ممکن است به علت فعال شدن آتشفشان «کاراکاتوا» در نروژ رخ داده باشد. پدیده ابرهای رنگین‌تاب ۹ سال پیش از این که «مونک» اولین تابلو «جیغ» را در سال ۱۸۹۳ بکشد، رخ داد. خاکسترهای حاصل از این پدیده طبیعی تا سال‌ها پس از فعال شدن آن آتشفشان در هوا پراکنده

است؟

۱۹۹۰ وی ریاست یک پروژه تیمی برای ترجمه تفسیر المیزان آیت الله محمدحسین طباطبایی، از عربی به انگلیسی را برعهده گرفت. گرچه این پروژه هرگز به پایان نرسید، اما محاصل آن یک تفسیر دوجلدی از دکتر ایوب بر سوره‌ها نخستین قرآن کریم است. از ایوب به عنوان بنیانگذار کرسی امام علی (ع) برای مطالعات شیعه و گفتگو مابین مکاتب اسلامی در دانشگاه هارتفورد یاد می‌شود که در حال حاضر در اختیار حسین کمالی قرار دارد. این کرسی

اساسنامه، ایجاد فضاهای مناسب برای گروه‌های موسیقی، تولید آثار ارزشی، مذهبی و ملی، برگزاری جشنواره‌های هدفمند موسیقی به مناسبت‌های مختلف آیینی، مذهبی و ملی به رغم محدودیت‌های مالی جدی سال‌های اخیر، تنها بخشی از سیاست‌های سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در این حوزه است.

رییس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در پایان گفت: از محرم سال گذشته تا کنون این سازمان با رونمایی از پنج آلبوم موسیقایی اقدام به اشاعه و نشر موسیقی اصیل و فاخر و بر اساس محتواهای مورد نیاز جامعه کرده است. آخرین آن پوئتم‌سمفونی «اروند» بود که روایتی است از دل‌آورمردی‌های مردانی که با محوریت رودخانه اروند در حفظ و حراست از خاک میهن جان‌فشانی کردند. این اثر توسط مدیریت موسیقی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران با مشارکت دفتر موسیقی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و مرکز موسیقی حوزه هنری سازمان تبلیغات، مرکز موسیقی حوزه هنری، باغ‌موزه دفاع مقدس و بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس تولید شده‌است.

سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران این آثار را در سایت‌های معتبر موسیقایی در دسترس عموم مردم قرار خواهد داد.

اخبار

همه «ماجرای نبودنت» در اردیبهشت اودلاجان

صداستانگاه «ماجرای نبودنت» در قالبی شبیه به سینمای صامت از قصه‌هایی مستند در یک خانه قدیمی در اودلاجان تهران توسط یک مستندساز روایت می‌شود.

محمدصادق دهقانی سازنده مستند «تالان»، در سال‌های فعالیت خود چند نمایشگاه هنری ترکیبی برپا کرده و پس از چند تجربه، به نوعی از اجرا که واژه «نمایشگاه» چندان با آن متناسب نیست رسیده که حالا آن را با واژه ابداعی خود برگزای می‌کند: «صداستانگاه» کلمه‌ای ترکیبی از صدا، داستان و نگاه است که او پس از تحقیق و مشورت با متخصصان هنری برای این نوع از اجرا انتخاب کرده و در مرحله ثبت است. این مستندساز قصد دارد صداستانگاهی را با موضوع «ماجرای نبودنت» در یک خانه قدیمی بازسازی شده اجرا کند. دهقانی در این باره با اشاره به اینکه «ماجرای نبودنت» از جمعه ۱۴ آبان به صورت رسمی در خانه اردیبهشت اودلاجان که دیگر به یک محل فرهنگی و هنری تبدیل شده افتتاح می‌شود و از روز شنبه ۱۵ آبان آماده بازدید عموم است، به اینسا می‌گوید: اگر بخواهم بگویم صداستانگاه «ماجرای نبودنت» چیست، باید ابتدا توضیح دهم که این نوع اجرا یک فرم جدید است که سال ۹۲ آن را طراحی کردم؛ اجرایی ترکیب شده از صدا، قصه و نگاه که این «نگاه» می‌تواند در فرم عکس باشد. صدا هم توسط گوشه‌ها شنیده می‌شود و داستان شخصیت داخل عکس از زبان خودش برای مخاطب روایت می‌شود. در واقع این شکلی از سینمای صامت است با یکسری عکس‌های مستند اجتماعی که از آدم‌ها روایت‌های اول شخص و در قالب دو دقیقه ارائه می‌کند.

وی ادامه می‌دهد: این هفتمین بار است که چنین اجرایی را تجربه می‌کنم و هر بار درباره موضوعات مختلفی بوده؛ یک بار درباره تنهایی انسان معاصر، یک بار آدم‌های بازمانده از جنگ، در دیگر دختران بی‌سرپرست و معلول ذهنی و حالا «ماجرای نبودنت» که به قصه‌ای از نبودن‌ها می‌پردازد و برای تماشای آن چه جایی بهتر از یک خانه تاریخی و قدیمی در محله قدیمی تهران؟!

او یادآور می‌شود: من سال ۹۵ هم یک بار «ماجرای نبودنت» را در خانه هنرمندان برگزار کردم ولی از آنجا که قصه‌های آن برای مردم عادی است همیشه آرزو داشتم در معرض دیدن متن جامعه قرار بگیرد، چون اگرچه پیش‌تر عکاسان معتبری مثل آقایان صمدیان و شاهرودی با هنرمندان دیگری مثل لوریس چکنکارواین، کامبیز درم بخش وزنده یاد سنبلای و دکتر عالمی کارهایم را دیده و به من لطف داشتند ولی دیدن این فرم توسط عموم مردم آن هم در محله‌ای نزدیک بازار و پامبار خیلی اتفاق ویژه‌ای برای این کار است. این خانه قدیمی بازسازی شده فضایی دارد که می‌توان بینر و صدنایی در آن چید تا تابلوها مقابل تماشاگران باشد، در آنجا بنشینند و با آرامش ماجرای نبودن آدم‌هایی را در زندگی شخصیت‌های قاب‌ها و همین‌طور آدم‌هایی که روزگاری در آن خانه بودند و حالا دیگر نیستند، تجربه کنند.خانه اردیبهشت اودلاجان در پامبار، خیابان خلیلی مفرد، کوچه آقاموسی، نبش‌ت اول واقع شده است. در ادامه عکس‌هایی که از واکنش بازدیدکننده‌ها در اجرای قبلی برداشته شده است، می‌بینید.

درباره هنر اسلامی بیشتر بدانید

سرزمین‌های اسلامی، با وجود تنوع در آداب و رسوم و فرهنگ، هر کدام میراث هنری منحصر به فردی را تشکیل داده‌اند که در مجموع به نام هنر اسلامی شناخته می‌شود.

الجزیره در گزارشی درباره هنر اسلامی نوشته است: «گسترش و نفوذ اسلام در کشورهای مختلف جهان سبب شد تا هنرهای جدیدی از جمله چهره‌های مذهبی، چراغ‌سازی و هنر نقاشی و خطاطی، نقاشی روی شیشه و بسیاری دیگر از هنرها، تحت تأثیر فرهنگ اسلامی رشد یابفتند.

اسلام، ابتدا در شبه جزیره عربستان گسترش یافت و پس از تا آسیای اسلام، قسمت‌هایی از آفریقا، اسپانیا و حومه فرانسه هم رسید و همه این‌ها تنها در قرن اول بعثت پیامبر اسلام(ص) به وقوع پیوست. این نفوذ و گسترش جهانی سبب شد تا چندین و چند قوم مختلف با فرهنگ و آداب و رسوم گوناگون در کنار هم گرد آیند و آنچه را که در جهان تحت عنوان هنرهای اسلامی خوانده می‌شود را پدید آورند. با وجود فرهنگ‌ها وقومیت‌های گوناگون اسلامی، اشکال می‌رفت که هنرهای بومی و غیرمرتبط با یکدیگر گم‌بگرد، حال آنکه چنین دیدن در میراث هنری منسجم و منحصر به فرد در جهان اسلام شکل گرفت. این انسجام و بهم پیوستگی دلیلی هم دارد و آن دلیل چیزی نیست جز قرآن کریم. مسلمانان در ابتدا تلاش کردند تا با جمع‌آوری آیات قرآن از سینه حافظانش، نسخه‌های خطی از این کتاب آسمانی، پدید آورند. این امر شروع یکی از شناخته‌شده‌ترین هنرهای اسلامی یعنی خوشنویسی بود که پس از آن در انواع مختلفی مثل خط کوفی و ثلث گسترش یافت. البته هنر اسلامی فقط محدود به خط نبود و معماری اسلامی نیز به تدریج در میان سرزمین‌های اسلامی جایش را باز کرد و یک میراث معماری متفاوت برجسته بر جای گذاشت. معماری اسلامی شکلی متفاوت از امپراتوری‌های بزرگ تاریخ روم و یونان دارد، در طی قرن‌ها هنر معماری اسلامی، خلافت‌ها و فرهنگ‌های مختلف اسلامی را بهم پیوند داده است.